

Jurnal inter IAL

世

POSTA MUNDI

#35, Junio 2021

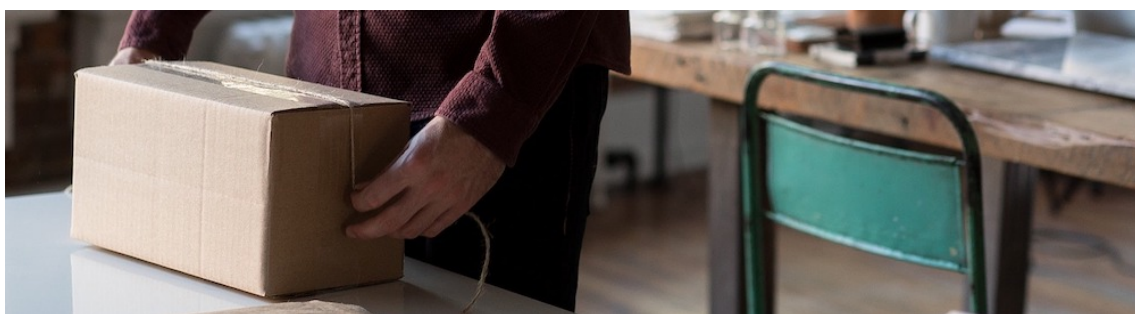
https://groups.google.com/d/forum/posta_mundi

Enhavo

[posta_Mundi] Fraz #35	1
Esperanto	
Praefatione (Victore Leve)	3
Esperanto	
El Festeno (Carlo Minnaja)	4
Ido	
De Patan a Katmandu (Nepal) (Partaka)	6
Populido	
Du ente interegal (Partaka)	9
Sibelingua	
Afinitate vice fundamento (Rosto)	11
Esperanto	
La valoro de filozofio (Victore Leve)	13
Interlingua	
Poetica (Gonçalo Neves)	14
Ido	
Memorialo pri la kuvento (Triesma chapitro) (Gonçalo Neves)	16

[posta_Mundi]

Fraz #35

Adjuvilo Num la letro-portisto estan livrinta la paketo?
Yes, il estan livrinta it cia-matine.

ARIEL Es ce le curero ha livrate le paceto?
Si, ile lo livrava iste matino.

Ekumenski Ha di posteferer feren di pak?
Ja, el ha feren il in deti matin.

Esperanto Chu liveris la pakajhon la leterportisto?
Jes, tiu chi liveris ghin chi-matene.

Euralinga Ha livre la postalistu la pacó?
Jes, lu ha livre hó esa matina.

Idiom Neutral Eske letr-porter av delivred paket?
Si, il av delivred it simatine.

Ido Ka la letro-portisto livrabas la paketo?
Yes, lu livrabas ol ica-matine.

Interlingua Esque le currero ha livrate le pacchetto?
Si, ille/illa lo ha livrate iste matino.

Latino sine flexione Num tabellario jam trade paccagium?
Ita, illo trade id isto mane.

Lingwa de planeta Ob letayuan he sundi paketa?
Ya, ta he sundi it al sabah.

Nov-Esperanto Kor la leterportisto estas liverinta la pakaju?
Yes, hi estas liverinta ju ci-matene.

Novial Ob li kuriere ha livra li pake?
Yes, le ha livra lu ye dis matine.

Populido Ka le letre-portiste livrabe l' paket?
Ya, lu livrab ol ci-matinei.

Rapidlingue Esque le letre-portero ha delivrat le pakete?
Yes, ilo ha delivrat it in isti matine.

Romániço Esque la postalisto has konsignen la pako?
Sik, hi has konsignen oli ye equista matino.

Sambahsa Hat el postalion levert id pack?
Ya, hat levert id todeghern.

Sibelingua Eske li kurere ha livrav li pake?
Yes, ol ha livrav it ye ista matine.

Volapük Penediblinan eblünon-li päki?
Si, eblünon oni agödo.

Praefatione

Esperanto — Victore Leve

`victore-leve@pm.me`

Mi ĝojas konigi al vi ĉi tiun novan numeron de nia ĵurnalo. Ni ree sukcesis reprezenti multajn lingvojn: Ido, Sibelingua, Populido, Esperanto kaj Interlingua! Kaj tio ne menciis la komencan tradukon.

Laŭ enhavo, la redaktistoj fokusiĝis inter aliaj pri poezio. Gonçalo Neves tradukis poemon de Manuel Bandeira kaj Carlo Minnaja tradukis tekston de Dante. Nia amiko Partaka ankaŭ ofertis al ni du kontribuojn, inkluzive de "De Patan a Katmandu" kies dialogoj estas tre viglaj. Mi ankaŭ verkis pri la graveco de filozofio surbaze de la verko de Bertrand Russell.

Mi esperas, ke ĉiuj estontaj afiŝoj estas tiel bonkvalitaj, kaj antaŭĝojas pri viaj kontribuoj!

El Festeno

Esperanto — Carlo Minnaja

Tradukita el la mezepoka itala lingvo

Tre riproĉinda estas io, kio, starigita por forigo de iu difekto, tiun mem, male, kaŭzas; kiel tiu, kiu, sendita por pacigi disputadon, antaŭ ol pacigi tiun, estigas alian. Kaj ĉar mia pano estas pura ĉe unu flanko, oportunas ĝin purigi ankaŭ en la alia, por eskapi de ĉi tiu riproĉo.

Ĉar plaĉis al la civitanoj de la belega kaj famega filino de Romo, Florenco, min forpuŝi el sia sino, en kiu mi naskiĝis kaj estis nutrita ĝis la pleno de mia vivo, kaj en kiu, spite al ili, mi tutkore deziras ripozi laca kaj fini la tempon kiu estos al mi donita, tra preskaŭ la tuta teritorio, en kiu ĉi tiu lingvo etendiĝas, mi iradis, montrante, kontraŭ mia volo, la vundon de la sorto, vundon kiu kutimas maljuste esti atribuita al la vundito mem.

Vere mi estis boato sen velo kaj sen regado, trenita al diversaj havenoj kaj elfluejoj kaj plaĝoj de la vento seka kiu akompanas la dolorigan malriĉecon; kaj mi aperis al la okuloj de multaj, kiuj eventuale estus imagintaj min aliaspekta, kiel tre humiligita persono, tiel ke oni faris ĉiujn aferojn malpli prestiĝaj, kaj inter la jam faritaj kaj inter la farotaj. La kaŭzon pro kiu tio okazas, — ne ja nur ĉe mi, sed ĉe ĉiuj — mi ŝatas ĉi tie mallonge tuŝi: unue, ĉar la taksado ampleksiĝas pli ol la vero; kaj poste, ĉar la ĉeesto pli ol la vero limigas. La bona famo ĉefe estas generata de la bona ago en la menso de la amiko, kaj de li estas unuavice akuŝata; ĉar ja la menso de la malamiko, eĉ se ĝi ĝin ricevas, ne koncipas. Tiu menso, kiu unue ĝin akuŝas, kaj por pli multe ornamu lian ĉeeston kaj pro la karitato de la

amiko, kiu ĝin ricevas, ne teniĝas en la limoj de la vero, sed ilin transpasas. Kaj por pli multe ornamo, kion li diras, li ilin transpasas, parolas kontraŭ sia konscio; kiam trompo de la karitato ilin transpasas, li ne parolas kontraŭ ĝi. La dua menso, kiu ĝin ricevas, ne nur kontentas pri la pliiĝo, sed klopodas ornamo la pluan transigon, kvazaŭ per sia efekto; kaj tiel, pro ĉi tiu agado kaj pro la trompo ricevita de la karitato naskiĝinta en si okazas, ke la unua sciigo, pro konkordo kaj malkonkordo de konscienco, ne estas transigata kiel la unua. Kaj tion faras la tria ricevanto kaj plu la kvara, tiel ke ĝi dilatiĝas ĝis senfino. Kaj tiel, renversante la diritajn konsiderojn al ilia malo, oni povas vidi ke same pliiĝas la infamio.

Tial Vergilio diras, en la kvara kanto de Eneido, ke Famo vivas per moviĝo, kaj akiras pliiĝon per pluirado. Aperte do, kiu volas povas vidi, ke la bildo generata far la nura famo estas ĉiam pli vasta ol la afero imagata en sia vera stato.

De Patan a Katmandu (Nepal)

Ido — Partaka

Kadre di mea longa voyajo tra India e Nepal, me sejouris, dum kelka dii, en la chefurbo nepalana, nome Katmandu...

E yen ke, dum un ek ta dii, me volis vizitar la sakra urbo Patan, distanta per sep kilometri de Katmandu (se me juste memoras), e me rezolvis pedirar ad ol, por tale juar singla metro di mea marchado...

L'unesma parto di mea exkurso e mea vizito en Patan esis tote sucesoza ed agrebla. Nula problemo.

Tamen, poka tempo ante noktesko, me decidis retroirar a Katmandu, ma, ca-kaze, per chipa e kunpartigata vehilo...

Kande me arivis en la vasta loko, de ube la veturi esis departanta, me vidis ke un de li esas ja mi-plenigita, e me preferis kelke vartar la sequanta vehilo, por probar enirar ol kom unesmo, e tale, por povar sideskar komfortoze...

Fakte, ne plus kam 10 o 12 homi povis sideskar sur paro de benki lokizita amba-flanke dil furgono; tamen, yen ke amaso de plusa homi eniris, til ke ol absolute pleneskis...

Li omna restis stacanta e kunpresata quale sardini...

Ni havis duktanto e helpanto e, pos ke ni tandem departis, la veturo facis plura halti e, che singla de li, ekiris plura homi ed eniris plura homi...E tale pluse til ke, lor un ek ta halti, ekiris amaso de homi e quik eniris amaso de homi...De mea sidilo, me vidis nulo, ecepte multa homi omna-loke interne dil vehilo...Omno eventis tre rapide...

Pos la mencionita halto, ni duris vehar e haltar, ma nun, adminime, multe plu quiete kam antee...

Kande ni atingis la lasta haltejo, nur 4 o 5 homi ankore restis en la veturo...

E nun la surprizo: me ekspektis renkontror la granda e lumizita autobuso-staciono di Katmandu, ma, kande me ekiris la furgono, yen ke me esis en loko tote senluma, e ja de longe nokteskabis...

Me komprenis nulo... "Ma, ube me esas?", me pensis.

Singlu trairabis sua voyo, e me trovis me absolute sola meze dil nihilo...

Mea astoneso esabis tante granda, ke me ne mem reaktabis justa-tempe per questionar mea kunvoyajinti...

Me do selektis voyo e komencis marchar, til ke me renkontris duktanto di sorto di granda triciklo-veturo:

"Me pregas: ube esas la staciono?"

"Ka la staciono? Qua staciono?", il respondis.

"Ho, la staciono! La staciono di autobusi!", me klamis.

"Ma, quon exakte tu serchas?", il questionis me.

"L'autobuso-staciono di Katmandu, kompreneble."

"Ho! Ol esas tre fore de hike, amiko!"

"Ma, quante fore de hike?"

"Plu kam sep kilometri, adminime."

"Ho, no! Ma, ube me esas? Ka ne en Katmandu?"

"Ha, no! Hike esas Patan, ma me portos tu a Katmandu."

"No, danko, amiko! Me ya pediros a Katmandu."

"Venez kun me! Me portos tu a Katmandu tote gratuite", la duktisto dicis, dum frapegar permanue la sidilo.

"Ka gratuite? No, danko. Tu mustas pagigar po tua laboro, e mea laboro, nun, esas pedirar a Katmandu. Voluntez nur dicar a me qua direcionon me sequez!", me respondis.

"Rekte. Sempre rekte de hike. Ma esas longa marchado."

"Danko, me ja konocas la voyo, nam me anke pediris de Katmandu a Patan, ve!"

E tale, quale se me punisus me ipsa pro mea eroro, me marchis e marchis, til ke me atingis senprobleme Katmandu.

E nun, yen to, quon me konjektas, pri lo eventinta:

Maxim probable, la halteyo, ube ekiris ed eniris amaso de homi, esis la staciono di Katmandu...Tamen, omno eventis tante rapide e senaverte, ke me ne povis reaktar...E pluse, on dicis a me nulo, nek demandis de me plusa pekunio po durar voyajar...

E semblas a me, ke me retroportesis al sama vasta loko di Patan, ube me enirabis la furgono survoye a Katmandu...

Yen do: Katmandu-Patan-Katmandu-Patan-Katmandu.

Brave, Partaka!

Du ente interegal

Populido — Partaka

ek Le Vaganto, da Khalil Jibran

Certen die, le profeto Sharia renkontray infanta en garden. E le infanta dicay:

“Abeu bon jorne, Siniro!”

E le profeto responday:

“Bon jorne por tu, Siniora!”

E pos instante, il adjuntay:

“Me vide, ke tu sol.”

Lorei, le infanta rideskay e dicay ad il kun fieres:

“Me spensay multi tempe por eskape mei duena. El pense, ke me reste dop ti hege la. Ma, ka tu no vide, ke me ci?”

Posei, el regarday le profeto ed iter parlay:

“Ankei tu sol. U tui duena?”

“Mei kaz es diferant”, le profeto responday. “Adverei, me no pove frekuei eskap el. Ma, hoy, kuan me advenay en ti-ci garden, el esay sercant me dop ti hege la.”

Le infanta aplaudeskay e klamay:

“Do, tu kualei me! Ka no bon ese egarat?”.

E posei, el kestionay:

“Ki tu?”

“On nome me profeto Sharia. E diceu a me: ki tu?”, le viro responday.

“Me nur me”, le infanta dicay, “e mei duena serce me sen save, ke me ci.”

Lorei, le profeto regarday vers le spasie e dicay:

“Ankei me fugay den mei duena duminstantei. Ma el troveray me.”

“Ankei me save, ke mei duena troveray me”, le infanta dicay. E lorei, audesay voce de fema, kel vokay le infanta per lui nom.

“Ka tu vide?”, le infanta parlay. “Me ja dicay a tu, ke el troveray me.”

E sam-instantei, plusi voce audesay dice:

”U tu, Sharia?”

E le profeto dicay:

“Videu, filieta mei! On ankei trovabe me.”

E regardant adsuprei, Sharia responday:

“Yen me.”

Afinitate vice fundamento

Sibelingua — Rosto

If noi kompara Esperanto e plu tarda proyektes, komensante de Mundolingue (da Julius Lott, 1890), Idiom Neutral e tale plus, noi pote vider, ke Esperanto e plu tarda proyektes es bazata sur diferenta principes. Por komprenar li diferencie, las noi imagina, ke Zamenhof ha inklude in su lingua kelka (ne tre multa, 5 o 10 forsan) vortes de lingua Arabi, kelka vortes de lingua Chini, kelka de Hindi. Eske esperantistes esud kontre it? Yo pensa, ke ili vud nur plus lauda li lingua. Konservante su latinida baze, Esperanto vud receva plusa dekoracione. Ya, Zamenhof reale ha inklude kelka Slavik vortes, e esperantistes es fieri pri isto. Pro quo li autor no uzava vortes de plusa lingues? Nu, krear Esperanto eseva granda laboro mem sin isto, li mastro no haveva tempe anke serchar tala plusa vortares e studiar les. Esperanto es tala quala it es, pro ke li kreator ha decida tale. Li Fundamento eseva esteblistata e deklarata netushebla.

E quo es pri plu tarda proyektes? Li Internacionala Akademia del Universal Lingua e certena plusa autores, quale Julius Lott, komparava linguas de Europa e serchava vortes e gramatik elementes kels es komuna por maxim posibla quanto de linguas. Ili no poteva trovar tala komuna lexika exter linguas de Europa. Noi no pote imaginar uzo de Slavik (o Chini, o Hindi) radikes in Idiom Neutral, Ido o Occidental. Ista artificiala lingues es europocentrik pro, tale dicer, teknikala kauze. (Ma Esperanto no have tala exkuzo, it es europocentrik nur pro kulturala kauze.)

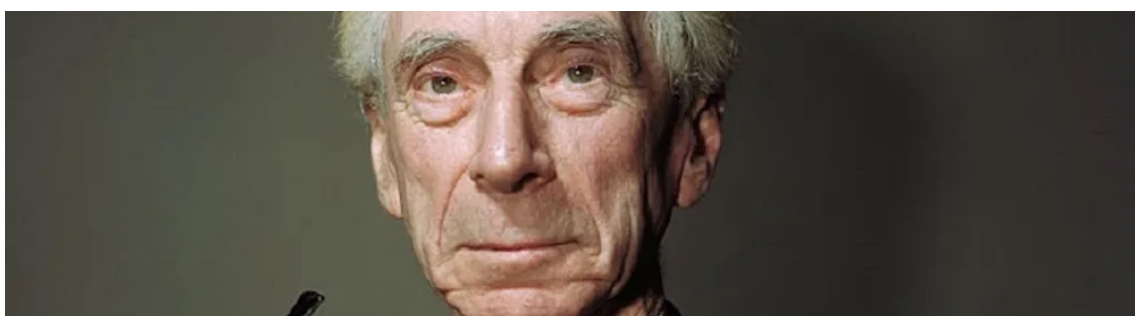
In su tempe (nu, in 1951) Interlingua de IALA ha apara. It pote eser konsiderata quale zonala inter-Romanik lingua! Pro quo isto es tala? Pro ke Alexander Gode ha decida, ke if komparar nur Romanik linguas, in rezultate il have un lingua ne tre diferenta de Occidental (kel eseva tre populara in ta tempe), ma li metode de kreo es plu simpla. If li rezultate es simila, pro quo no uzar plu simpla metode? IALA haveva pekunie, it haveva posibilitate imprimir libres e organizar propaganda e lerno-klases, isto eseva atraktiva, majoritate de occidentalistes deveniva interlinguistis, popularitate de Occidental eseva ruinata.

Tamen, Erich Weferling ha trova mem plu simpla metode, quale krear nova lingua per komparacione. Komparar Romanik linguas es plu simpla, kam komparar plu multa quanto de Europana linguas. Ma komparar ja existenta artificiala linguas es mem plu simpla, kam komparar Romanik linguas! Alor, li idea da Weferling es logikala kontinuo de ista voye de komparacione, li voye de afinitate vice voye de fundamento!

La valoro de filozofio

Esperanto — Victore Leve

Traduko de teksto de Bertrand Russell

Fakte en ĝia necerteco grandparte loĝas la valoro de filozofio. Kiu ne frotis ĝin, li travivas la vivon kiel kaptito: kaptito de la antaŭjuĝoj de prudento, de la kredoj de sia lando aŭ de sia tempo, de konvinkoj, kiuj kreskis en li sen la kunlaboro aŭ konsento de racio. Ĉio en la mondo ŝajnas sensece, tiom multe por li aferoj estas tiel kaj ne alie, tiel limigita estas lia horizonto, ordinaraj objektoj ne pridubas lin, nekonataj ebloj estas rifuzitaj kun malestimo.

Sed tuj kiam ni komencas filozofi, eĉ ĉiutagaj aferoj kondukas nin al problemoj, kiuj finfine restas neresponditaj. Sendube filozofio ne instruas al ni kun certeco la veran solvon al la starigitaj duboj: sed ĝi sugestas novajn eblecojn, ĝi plilarĝigas la penskampon liberigante ĝin de la tiraneco de kutimo. Ĝi malpliigas nian impreson scii, kio estas aferoj, sed ĝi pliigas nian scion pri kiaj aferoj povus esti, ĝi detruas la arogantan dogmismen de tiuj, kiuj neniam transiris liberigan dubon. Kaj ĝi vivtenas nian mirindan fakultaton montrante al ni konatajn aferojn en neatendita lumo.

Poetica

Interlingua — Gonçalo Neves

Manuel Bandeira (1886 – 1968)

Io es enoiate del lyrismo moderate
Del lyrismo cortese
Del lyrismo functionario public con libro de registros travaglio
 quotidian de officio
protocollo e manifestationes de estima al senior director.
Io es enoiate del lyrismo que se arresta e verifica in le dictio-
 nario le
sigillo vernacular de un vocabulo.
A basso le puristas

Omne parolas principalmente le barbarismos universal
Omne constructiones principalmente le syntaxes de exception
Omne rhythmos principalmente le innumerabiles

Io es enoiate del lyrismo galante
Politic
Rhachitic
Syphilitic
De omne lyrismo que capitula ante quecunque es foras
de se mesme
Del resto illo non es lyrismo
Illo es forsan contabilitate tabella de cosinuses guida

del amante exemplar con cento modellos de litteras
e le differente maneras de placer al feminas.
etc.

Io vole plus tosto le lyrismo del folles
Le lyrismo del ebrios
Le lyrismo difficile e pungente del ebrios
Le lyrismo del clowns de Shakespeare

- Io non me interessa plus pro le lyrismo que non es liberation.

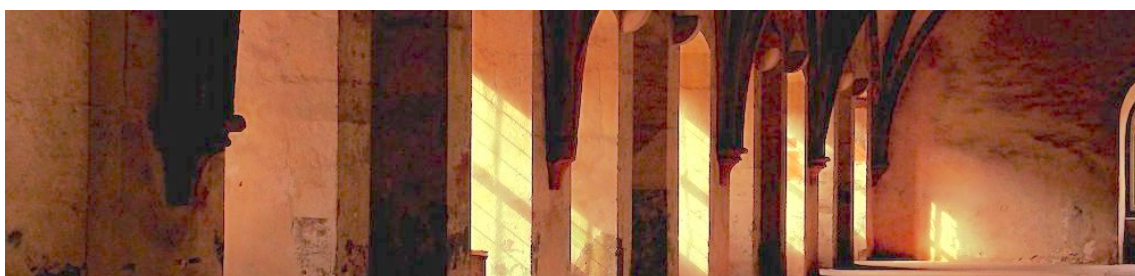
Memorialo pri la kuvento (Triesma chapitro)

Ido — Gonçalo Neves

Da Jos  Saramago (1922 – 2010), Nobel-laureato pri literaturo (1998)

Tradukis del Portugalana ad Ido: Gonçalo Neves (n. 1964)

  Funda o Jos  Saramago

Ordinare dum la yaro uli mortas pro multe manjir dum la tota vivo, e ca-kauze iteresas accidenti apoplexial, unesma, duesma, triesma, e kelkafoye un suficas por ke on glitez aden tombo, e se l'acidentito provizore eskapis, lu afektesas un-latere, kun obliqua boko, sen voco, se ta-latere lu atingesis, ed anke sen remediivi qui povus helpar lu, ecepte vein-seki, quin on preskriptas mi-dozenope. Ma ne mankas, e pro to li transpasas plu facile, ti qui mortas pro manjir poke dum la tota vivo, o dum ta parto qua rezistis a trista dieto ek sardino e rizo, plus la latugo qua donis la surnomo al habitanti, e karno en tre rar okazioni. Volas Deo ke la fluvio esez richa de fisho, ni pro to laudez la trio. E ke la latugo, e la cetera legumi, venez en la asnari del cirkumajo, plena korbegi, duktate da ruranuli e ruranini, qui en ica laboro ne es dicernebla. E ke la rizo ne mankez plu kam on povas tolerar. Ma ica urbo, plu kam omna altra, es boko qua mastikas tro un-latere e skarse altra-latere, e pro to ne existas meza termino inter la duopla mentono pletoral e la kolo rugoza, inter la nazo reda ed olta hektika, inter la gluteo dansera ed olta magra, inter la pancho plena e la ventro glutinita al dorso. Tamen karesmo, same kam suno, venas ad omni.

Trakuris la karnavalo ta stradi, ti qui povis gavis su per hanin- e muton-karno, per kuki fritita e krespi, intertushis l'umbilikin an strad-anguli ti qui ne falias permisata stroko, pendesis konsputata kaudi an fugema dorsi, spricigesis aquo vers la vizajo per siringi klisteral, batesis ne-atencemi per faski de onyoni, drinkesis vino til rukto e vomo, ruptesis poti, pleesis boko-harmoniki, e ne plua homi sternesis, sur voyeti, placi e stradeti, kun la ventro vers la aero, nur pro ke la urbo es tre sordida, tapisizita per ekskrementi, per rezidui, per hundi leprika e kati vagera, e fango, mem kande ne pluvas. Nun es tempo por pagar la facita ecesi, mortifikar l'anmo, por ke la korpo fingez repento, la rebelo, la revoltemo, ica korpo mikra e porka dil porkeyo qua es Lisboa.

Quik departos la procesiono di penitenco. On punisis la karno per fasto, nun on mortifikez ol per flogilo. Per poke manjar purigesas la humori, per kelke sufrar brosesas la suturi dil anmo. La penitencanti, omni vira, iras ye la fronto dil procesiono, nemediate dop la monakuli qui transportas la baneri kun imaji pri la Virgino e la Krucagito. Ili sequesas dal episkopo sub richa doselo, e dope la idoli sur kamili, la senfina regimento de sacerdoti, kunfratari e kompanari, omni pensanta pri salveso dil anmo, kelki konvinkita ke li ne perdis ol, altri dubitema tam longe kam li ne sidos en la loko dil judicio, forsan un de li pensanta sekrete ke la mondo es fola de kande ol naskis. Pasas la procesiono inter rangi de populani, e kande ol pasas, prosternas viri e mulieri, l'uni strachas la vizajo, l'altri arachas sua hari, omni frapas la vango, e l'episkopo kruco-signifetas vers l'una latero e l'altra, dum ke akoluto ociligas l'incensizilo. Lisboa mal-odoras, odoras putro, l'incenso donas senco al fetideso, kulpas la korpi, nam l'anmo, sua-latere, es parfumoza.

An la fenestri stacas nur mulieri, yen la kustumo. La penitencanti iras kun kateni volvita cirkum la gambi o portas, sur la shultri, grosa stangi fera, sur qui li transpozas la brakii, quale krucagiti, o li flogas la dorso per la diciplini, facita ek kordi a l'extremajo di qui es ligita buli harda-vaxa, armizita per vitra spliti, e ti qui tormentas su es lo maxim bona dil festo, nam li expozas vera sango, qua fluas de lia dorso, e li krias tre laute, tam pro la motivi quin la doloro donas a li kam pro evidenta plezuro, quan ni ne komprenus, se ni ne savus ke uli havas sua amoratini an la fenestro ed iras en la procesiono min multe pro salveso dil anmo kam pro pasinta o promisita jui dil korpo.

Ili portas, ligita al alta boneto od al diciplino ipsa, koloroza rubandeti, singla kun sua koloro, e se la selektita muliero, qua an la fenestro anxias pro angoro, pro pieso pri sua sufranta amorato, se ne anke pro plezuro,

quan erste pos longa tempo ni lernos nomizar sadista, ne savos, segun la fizionomio o la figuro, rikonocar l'amorato en la konfuzeso dil penitencanti, dil baneri, dil turbo varsanta pavori e supliki, dil murmurado dil litanii, dil senritma ocilado dil doseli, dil bruska kapo-sukusi dil idoli, el adminime divinos, segun la rubandeto rozea, o verda, o flava, lilacea, se ne reda od azurea, ke ta es lua viro e servanto, qua ad el dedikas la violentoza bato e qua, ne povante parolar, bramas quale tauro ardoranta, ma se al cetera mulieri sur la strado, ed ad el ipsa, semblis ke mankis vigoro al brakio dil penitencanto o ke la bato ne suficis por apertar vunduro sur la pelo, e brechi videbla de supre, lore levesas, del feminal koro, lauta konsputo, e la mulieri, demonika, frenezioza, postulas forteso en la brakio, volas audar la klakado dal flogilo-kaudi, la sango fluez, same kam fluis olta dil Dea Salvero, dum ke eli ebulias sub la ronda jupi e juntas ferme ed eskartas la kruri segun la ritmo dil eciteso e di sua stando. Stacas la penitencanto avan la fenestro di sua amaratino, infre sur la strado, ed el regardas il dominaceme, forsan akompanata dal matro o kuzino, o guvernistino, o tolerema avino, od onklino maxim akra, ma omni savanta tre bone to quo eventas, per fresha experienco o lontana rimemoro, ke ico tote ne koncernas Deo, omno relatatas forniko, e probable la spasmo supra venis justa-tempe por responder al spasmo infra, la viro genu-pozinta sur la sulo donas bati furioza, ja frenezioza, dum ke il jemas pro doloro, la muliero larje apertas la okuli vers la falinta maskulo, beas por drinkar ilua sango e lo cetera. Haltis la procesiono dum tempo suficanta por ke on konkluzez la akto, l'episkopo benedikis e santigis, la muliero sentas ta delicioza laxesko dil membri, la viro pasis adavane, dume pensante, aleje, ke de nun il ne bezonos tormentar su tante forte, altra viri agez lo por juigar altra mulieri.

Quoniam tale violentesas la karni, magre nutrata, semblas ke on devus kolektar la nekontentesi til la liberigo paskal e ke la demandi dil naturo povus vartar til ke on forlavabus la ombri del vizajo dil Santa Matra Eklezio, nun kande proximeskas Pasiono e Morto. Ma forsan la fosforal richeso di fisho ecitas la sango, forsan la kustumo lasar la mulieri frequentar sola la kirki dum karesmo, kontre la ago-maniero dum la cetera parto dil yaro, kande on mantenas eli inkluzata heme, ecepte ke eli es popular, kun pordo an la strado o lojanta sur olca, ed elti restas tante inkluzata ke, asertite, eli ekiras, se eli es de nobel-origino, nur por vizitar kirko, e nur tri-foye tra la vivo, por baptesar, por spozeskar, por sepultesar, por lo cetera eli havas kapelo heme, forsan la mencionita kustumo montras tamen quante ne-suportebila es karesmo, ke la tota tempo karesmal es tempo di

anticipata morto, averto atencinda, e lore, dum ke la viri supozas o fingas supozar ke la mulieri agas nulo altra kam facar la devocaji quin eli pretextis por ekirar, liberesas la muliero un-foye dum la yaro, e se el ne iras sola pro ke la publika deco ne permisas lo, elua akompananto kunportas egal deziri ed egal neceseso kontentigar oli, pro to la muliero, inter du kirki, iris renkontrar viro, irga, e la servistino qua gardas el kambias l'una kompliceso po l'altra, ed ambi, kande eli itere interrenkontras avan la nexta altaro, savas ke karesmo ne existas e ke la mondo es fortune fola de kande ol naskis. Tra la stradi di Lisboa, plena de mulieri egale vestizita, en sua mantilii, la supra jupo sur la kapo, apena aperturo por signifkar per okuli o labii, general kodexo lernita dum kontrabandar sentimentis e voluptis interdiktata, tra ica stradi, kun kirko ye singla angulo e kuvento en omna quartero, suflas vento printempal qua perdigas la raciono, e, kande ne suflas vento, la sospiri remplasas ol, ti quin on varsas en konfeseji od en loki solitara, konvenanta por altra konfesi, ti dil karno adulterema, ocilanta an la bordo di plezuro ed inferno, ambi juinda en ica dii di mortifiko, di nuda altari, di peko ubiqua.

Dume, se jurnas, probable siestas la spozuli naiva, o qui fingas esar tal, e se noktas, kande triste la stradi e placi pleneskas de turbi qui odoras onyono e lavendo, e la murmurado dil pregi trairas la larje beanta pordi dil kirki, se noktas, plu quieta ili sentas su, nam tale la tardeso ne esos tante granda, ja audebis bruise di pordo-klozo, sonis pazi sur l'eskalero, venas konversante familiare la siniorino e la servistino, ne astoninda, o la negra sklavinino, se elta kunportis elca, e tra la fenduri dansas la lumi dil kandeliero o di la lampo, fingas la spozulo ke il vekas, fingas la spozino ke el vekigis il, e se il questionas, E do, ni ja savas quon el respondos, ke el venas mortigive surmenita, kun la pedi doloroza, la genui skrapita, ma l'amno konsolacita, ed el dicas la misterioza nombro, Sep kirkin me vizitis, tante pasioneze el dicis lo, ke od elua devoco grandesis, o grandesis olua manko.

De tala senbridigi es privacata la rejini, precipue se eli ja gravidesas, e de sua legitima sinioro, qua dum non monati ne plus proximeskos itere ad eli, regulo cetere komuna al plebeyo, ma tempope violacata. Dona Maria Ana, kom acesora motivi di pudoro, havas pluse la mania devoco kun qua el edukesis en Austria, e sua kompliceso en la ruzo Franciskana, tale montrante o komprenigante ke la infanto qua en elua ventro formacesas es tam multe filio dil rejulo di Portugal kam di Deo ipsa, kambie po kuvento.

Dona Maria Ana kushis su tre frue, pregi ante irar aden la lito, en murmurata koro kun la dami qui servas el, e pose, ja kovrita per sua ederduna

kovrilo, pregas itere, pregas senfine, komencas la dami sukusar la kapo somnole, ma li rezistas quale saji, se ne quale virgi, e tandem li foriras, restas nur la lumo dil lampo vigilantanta, e la damo qua ibe pasos la nokto, en basa lito, el balde dormeskos, el sonjez se el volos, pro quo importos la sonji qui dop elua palpebri sonjesos, nin koncernas nur la tremanta penso qua ankore agitesas en Dona Maria Ana, borde dil dormo, ke en la Santa Jovdio el vizitos la kirko dil Matro di Deo, ube jacas Santa Morto-tuko quan la monakini desfaldos avan el ante expozar ol al fideli, e sur qua videsos klare la marki dil korpo di Kristo, olca es l'unika e vera Santa Morto-tuko qua existas en la kristanaro, kara siorini e sioruli, same kam omna altri es egale vera ed unika, od oli ne montresus sama-kloke en maxim diversa loki tra la mondo, ma, quoniam ol trovesas en Portugal, ol es la maxim vera de omni e fakte unika. Kande, ankore konciante, Dona Maria Ana vidas su ipsa inklinar su vers la santega tuko, el tamen ne saveskas kad el es kisonta ol devote, nam subite el dormeskas e trovas su en la karoso, retrovenanta al palaco ja obskura-nokte, kun sua guardio de arkieri, e ne-expektate yen viro sur kavalo, venanta de chaso, kun quar servistuli sur muli, e vildi piloza e plumoza pendantsanta del sel-arki, hastas la viro vers la karoso, kun fusilo en-manue, la kavalo skrapanta cintili del stoni e jetanta vapore tra la naz-trui, e kande il, quale radio, traruptas la guardio dil rejino ed arivas al karoso-grado difikulte bridagante la kaval-kajo, frapas ilua vizajon la lumo dil torchi, yen ke il es la rejidulo Dom Francisco, de qua loki dil sonjo il venis e pro quo il venas tante ofte. Teroreskis ilua kavalo, altro ne povabus eventar, pro la trepidado dal karoso e dal arkieri sur la pavi dil voyo, ma, komparante sonjo a sonjo, remarkas la rejino ke singla-foye la rejidulo proximesas plue, quon volas il, ed quon el volas.

Karesmo es sonjo di uni e vigilo di altri. Pasis pasko, qua vekigis omni ma riduktis la mulieri al ombro dil dormo-chambri ed al wero di jupi. Heme trovesas kelka plusa spozuli kukula, sat feroce kaze di altra mispazi extersezona. E quoniam, dum ke fluis la rakonto, ni aludis uceli, ja es tempo askoltar la kanarii qui, en la kirki, en kaji ornita per rubandi e flori, kantas amor-fole, dum ke, en la katedro, la monako enuncas sua prediko e parolas pri kozi quin il supozas kom maxim sakra. Es acensofesto jovdial, acensas vers la vulti la kanto dal uceli, kad acensos o ne la pregi vers la cielo, se la uceli ne helpas oli, nula espero restos, forsan se ni omna tacus.